

برنامه جامع تغذیه صیفی جات

راهنمای تغذیه اصولی صیفی جات از آماده سازی زمین تا برداشت

پارس پویش پارمیس — رشد از ریشه آغاز می شود

مقدمه

تغذیه صحیح صیفی جات نقش مهمی در استقرار ریشه، رشد رویشی متعادل، گلدهی، تشکیل میوه، افزایش وزن، کیفیت و تداوم برداشت دارد. برنامه تغذیه باید با توجه به نوع محصول، کشت خاکی یا گلخانه ای، آزمون خاک و آب، EC و pH، تراکم کشت و عملکرد هدف تنظیم شود.

محصولاتی مانند خیار، گوجه فرنگی، فلفل، بادمجان، هندوانه، خربزه و طالبی نیاز غذایی یکسانی ندارند؛ بنابراین این برنامه یک چارچوب عمومی است و نسخه نهایی باید متناسب با شرایط هر مزرعه یا گلخانه تنظیم شود.

۱. آماده سازی زمین و قبل از کشت

هدف: بهبود شرایط ریشه، آماده سازی خاک و تأمین عناصر مورد نیاز اولیه. پس از انجام آزمون خاک، می توان از هیومیک اسید، مواد آلی و اصلاح کننده های مورد نیاز استفاده کرد. مصرف کودهای پایه باید بر اساس نتیجه آزمایش و نیاز محصول انجام شود.

۲. نشاکاری و استقرار گیاه

در هفته اول، هدف اصلی استقرار سریع و سالم ریشه است. آبیاری منظم و جلوگیری از تنش شوری اهمیت زیادی دارد. هیومیک اسید می تواند برای حمایت از ریشه در برنامه قرار گیرد. مصرف فسفر و ریزمغذی ها در صورت نیاز و طبق برنامه فنی انجام شود.

۳. رشد اولیه و توسعه ریشه

در هفته های دوم و سوم، گیاه به تغذیه متعادل نیاز دارد. فرمول $20-20-20+TE$ می تواند در صورت نیاز برای تأمین متعادل عناصر پرمصرف و ریزمغذی ها مورد استفاده قرار گیرد.

۴. رشد رویشی

در مرحله توسعه برگ و ساقه، هدف ایجاد رشد متعادل و جلوگیری از رشد رویشی بیش از حد است. ۲۰-۲۰- $TE+20$ می‌تواند در چند نوبت و متناسب با نیاز گیاه استفاده شود. ریزمغذی‌هایی مانند روی، آهن و منگنز در صورت تأیید کمبود مدیریت شوند.

۵. قبل از گلدهی

در این مرحله تغذیه باید برای ورود گیاه به گلدهی تنظیم شود. فسفر، پتاسیم، روی و بور اهمیت دارند؛ اما مقدار مصرف بور باید دقیق و بر اساس نیاز واقعی باشد، زیرا مصرف بیش از حد آن می‌تواند برای گیاه مشکل ایجاد کند.

۶. گلدهی و تشکیل میوه

پس از شروع گلدهی، حفظ تعادل غذایی اهمیت زیادی دارد. پتاسیم برای انتقال مواد فتوسنتزی و رشد میوه اهمیت دارد و کلسیم نیز در سلامت بافت‌ها نقش دارد. برنامه ریزمغذی‌ها باید بر اساس آزمون و علائم واقعی کمبود تنظیم شود.

۷. رشد و افزایش حجم میوه

با افزایش حجم میوه، نیاز به پتاسیم بیشتر می‌شود. ۱۲-۱۲- $TE+36$ می‌تواند در این مرحله به عنوان یک فرمول با پتاسیم بالاتر مورد استفاده قرار گیرد. مقدار و دفعات مصرف باید با نوع محصول، تراکم کشت و روش آبیاری هماهنگ شود.

۸. پر شدن و کیفیت میوه

در مرحله رشد سریع و پر شدن میوه، تأمین پتاسیم اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. در صورت نیاز می‌توان از ۱۲-۱۲- $TE+36$ و سولفات پتاسیم استفاده کرد. مدیریت صحیح کلسیم نیز در برنامه تغذیه اهمیت دارد.

۹. رسیدگی و برداشت

نزدیک برداشت باید از مصرف بی‌رویه نیتروژن اجتناب شود. در صورت نیاز، ۱۵-۵- $TE+30$ می‌تواند برای تغذیه با سهم پتاسیم بالاتر و نیتروژن کنترل‌شده در برنامه قرار گیرد. در کشت‌هایی با برداشت متوالی، تغذیه باید پیوسته اما کنترل‌شده باشد.

۱۰. جدول عمومی مرحله‌ای

مرحله	هدف اصلی	محور تغذیه
قبل از کشت	آماده‌سازی خاک و ریشه	هیومیک + مواد آلی + اصلاح خاک بر اساس آزمون
هفته اول	استقرار نشا	هیومیک + تغذیه پایه در صورت نیاز
هفته ۲ تا ۳	رشد اولیه	TE+۲۰-۲۰-۲۰
هفته ۳ تا ۵	رشد رویشی	TE+۲۰-۲۰-۲۰ + ریزمغذی در صورت نیاز
قبل از گلدهی	آمادگی گلدهی	فسفر + روی + بور در صورت نیاز
گلدهی	تشکیل میوه	پتاسیم + کلسیم + ریزمغذی
رشد میوه	افزایش حجم	TE+۱۲-۱۲-۳۶
پر شدن میوه	وزن و کیفیت	TE+۱۲-۱۲-۳۶ + سولفات پتاسیم در صورت نیاز
رسیدگی	کیفیت و یکنواختی	TE+۱۵-۵-۳۰ در صورت نیاز
برداشت متوالی	حفظ توان گیاه	پتاسیم + کلسیم + ریزمغذی بر اساس نیاز

۱۱. محصولات پیشنهادی پارس پویش پارمیس

هیومیک اسید : حمایت از توسعه ریشه و بهبود شرایط خاک، متناسب با درصد ماده مؤثره و روش مصرف.

TE+۲۰-۲۰-۲۰ : تغذیه متعادل در مراحل استقرار و رشد رویشی، در صورت نیاز.

TE+۱۲-۱۲-۳۶ : تأمین تغذیه با پتاسیم بالاتر در مرحله رشد و پر شدن میوه.

TE+۱۵-۵-۳۰ : تغذیه با پتاسیم بالاتر و نیتروژن کنترل‌شده در مراحل پایانی، در صورت نیاز.

سولفات پتاسیم : منبع پتاسیم در صورت نیاز و با توجه به شرایط خاک و آب.

کودهای آهن و ریزمغذی : برای اصلاح کمبودهای تأییدشده آهن، روی، بور، منگنز و سایر عناصر مورد نیاز.

۱۲. برنامه تغذیه بر اساس نوع صیفی

خیار : به دلیل رشد سریع و برداشت‌های متوالی، تغذیه و آبیاری باید منظم و مرحله‌ای باشد. از ابتدای تشکیل میوه، مدیریت پتاسیم و کلسیم اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

گوجه‌فرنگی : در رشد رویشی تغذیه متعادل اهمیت دارد و از شروع تشکیل میوه، مدیریت پتاسیم و کلسیم باید جدی‌تر دنبال شود.

فلفل : تغذیه متعادل در رشد اولیه و سپس مدیریت پتاسیم و کلسیم در گلدهی و رشد میوه اهمیت دارد.

بادمجان : به دلیل دوره برداشت طولانی، برنامه تغذیه باید مرحله‌ای باشد و پس از شروع باردهی، پتاسیم و کلسیم متناسب با نیاز تأمین شوند.

هندوانه، خربزه و طالبی : در ابتدای رشد، توسعه ریشه و رشد رویشی متعادل اهمیت دارد. در زمان تشکیل و پر شدن میوه، سهم پتاسیم افزایش می‌یابد و نزدیک رسیدگی باید نیتروژن کنترل شود.

۱۳. مدیریت صیفی‌جات در شرایط شوری

در خاک و آب شور، افزایش مقدار کود راهکار اصلی نیست. EC و pH آب و خاک، کیفیت آب آبیاری، حجم آبیاری، زهکشی و امکان آبخوایی باید بررسی شود. در این شرایط، انتخاب کود مناسب و جلوگیری از افزایش بی‌دلیل غلظت املاح در ناحیه ریشه اهمیت ویژه دارد.

۱۴. محلول‌پاشی و ریزمغذی‌ها

محلول‌پاشی باید در زمان مناسب و مطابق برچسب محصول انجام شود. از محلول‌پاشی در گرمای شدید، باد شدید یا هنگام تنش شدید آبی پرهیز شود. آهن، روی، بور و منگنز تنها در صورت نیاز و با دوز توصیه‌شده مصرف شوند.

۱۵. نکات مهم

- تمام کود مورد نیاز فصل را یک‌باره مصرف نکنید؛ کوددهی را با مرحله رشد هماهنگ کنید.
- بدون آزمون خاک و آب، مصرف سنگین کود توصیه نمی‌شود.
- مصرف بیش از حد نیتروژن می‌تواند رشد رویشی را بیش از حد افزایش دهد.
- بور عنصر ضروری اما حساس است و مصرف بیش از نیاز آن می‌تواند آسیب‌زا باشد.
- در باغ یا مزرعه شور، افزایش کود جایگزین مدیریت شوری و زهکشی نیست.
- در کشت گلخانه‌ای، غلظت عناصر و EC محلول غذایی باید دقیق‌تر کنترل شود.

۱۶. توصیه تخصصی پارس پویش پارمیس

تغذیه موفق صیفی جات یعنی تأمین عنصر مناسب، در زمان مناسب و به مقدار مناسب. هدف، رشد متعادل بوته، تشکیل میوه سالم، افزایش کیفیت و حفظ توان گیاه تا پایان دوره برداشت است.

محصولات تخصصی پارس پویش پارمیس شامل هیومیک اسید، NPK 20-20-20+TE، NPK 12-12-، NPK 15-5-30+TE، سولفات پتاسیم، آهن و ریزمغذی ها می توانند متناسب با نیاز هر محصول و شرایط کشت در برنامه تغذیه قرار گیرند.

تذکر فنی

این برنامه یک راهنمای عمومی است و مقدار نهایی مصرف کود باید بر اساس نوع صیفی، کشت خاکی یا گلخانه ای، آزمون خاک و آب، EC، pH، سن گیاه، تراکم کشت، عملکرد هدف، شرایط اقلیمی و دستور مصرف درج شده روی برچسب هر محصول تعیین شود.

پارس پویش پارمیس

رشد از ریشه آغاز می شود 🌱